

U z a s a d n i e n i e

Z wnioskiem o nadanie Panu Janowi Lubomirskiemu tytułu " Honorowy Obywatel Olsztyna" wystąpił Dyrektor Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego i Komisja Kultury Rady Miejskiej w Olsztynie.

Jan Lubomirski urodził się 22 listopada 1905 r. w Stanclewie k/Reszla. Uzdolniony muzycznie, po ukończeniu szkoły założył własną kapelę.

W czasie plebiscytu 1920 r. czynnie zaangażował się w akcję agitacyjną na rzecz Polski. W 1923 r. dzięki wstawiennictwu Jana Baczewskiego i Seweryna Pieniężnego działaczy Związku Polaków w Niemczech wyjechał do Poznania na kurs organistów. Pod kierunkiem pedagogów tej miary, co Feliks Nowowiejski i ksiądz Wacław Gieburowski stał się profesjonalnym muzykiem, przygotowanym do pełnienia roli organizatora ruchu amatorskiego. W 1929 r. Jan Lubomirski powrócił na Warmię do Olsztyna i rozpoczął pracę w Związku Towarzystw Młodzieży. W tym też roku został redaktorem odpowiedzialnym "Życia Młodzieży" - pisma Związku. Funkcję tę pełnił do 1930 r. W 1927 r. wstąpił do Związku Polaków w Niemczech.

Teren działalności Jana Lubomirskiego był rozległy. Obejmował Warmię, Mazury, Powiśle i Ziemię Żłotowską. Różnorodne były też zadania. Zajmował się kolportażem polskich wydawnictw i zdobywaniem dla nich abonentów. Uczestniczył w zakładaniu szkół i przedszkoli, a także bibliotek. Brał udział w tworzeniu kół żywego słowa, prowadził próby i urządzał występy. Głównie jednak organizował życie muzyczne ludności polskiej. Zakładał i prowadził chóry i kapela ludowe. Był założycielem i dyrygentem chóru męskiego "Warmia" w Olsztynie. Zespołom dostarczał polski repertuar. Zbierał i opracowywał folklor muzyczny. Publikował na łamach czasopism pieśni, sporządzał śpiewniki. Zawsze w trasie, bezpośredni i serdeczny dla ludzi, potrafił zdobyć ich zaufanie. Działalność Jana Lubomirskiego została dostrzeżona przez władze niemieckie i była powodem wielu szykan.

Jan Lubomirski został aresztowany w sierpniu 1939 r. i osadzony w obozie koncentracyjnym Sachsenhausen-Oranienburg. Mimo tragicznych przeżyć nie załamał się. Tuż po wyzwoleniu, jeszcze w obozie przejściowym zorganizował z więźniów Polaków chór.

W 1946r. Jan Lubomirski wrócił na Warmię. Podjął w Olsztynie pracę nauczyciela muzyki i śpiewu. Uczył kolejno w szkołach: powszechnej nr 2, Publicznej Szkole Zawodowej, Państwowym Żeńskim Gimnazjum Krawieckim, Państwowym Gimnazjum i Liceum Żeńskim. Zakładał chóry, m.in. chór przy kościele o.o. franciszkanów. Pracę pedagogiczną zakończył w 1948r.

Powrócił do swojej największej pasji - muzyki ludowej. Poświęcił się jej utrwalaniu i upowszechnianiu. W latach 1950 - 1958 uczestniczył w Ogólnopolskiej Akcji Zbierania Folkloru Muzycznego jako członek olsztyńskiej ekipy Państwowego Instytutu Sztuki. W 1953 r. założył i prowadził do 1960 r. zespół "Żywego Słowa" przy redakcji "Słowa na Warmii i Mazurach". Przez wiele lat był instruktorem i pracownikiem Ośrodka Metodycznego Wojewódzkiego Domu Kultury w Olsztynie. Był wieloletnim wiceprezesem oddziału olsztyńskiego Zjednoczenia Polskich Zespołów Śpiewaczych i Instrumentalnych. Zgromadził bogaty zbiór pieśni ludowych. Dzięki pasji zbierackiej Jana Lubomirskiego powiększyły się zbiory Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, Skansenu w Olsztynku, Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie, Muzeum w Kwidzynie. Wiele też skorzystała Rozgłośnia Polskiego Radia w Olsztynie przygotowująca audycje muzyczne.

Jan Lubomirski za swą działalność otrzymał liczne nagrody i odznaczenia. Należy do najbardziej zasłużonych i najskromniejszych mieszkańców Olsztyna, z którym związany jest od 1926r.

Olsztyn, 19 stycznia 1996r.

Przewodniczący
Komisji Kultury RM
Zdzisław Wylonek

